
Květnaté dialogy Říma. Zápisky ze studijní cesty

Cibulský seminář vycestoval do věčného města a vrátil se s věčnými vzpomínkami

V lidském životě nastávají jednou za delší dobu momenty, kdy do sebe věci nečekaně zapadnou. Když přijdeme ve správný čas na správné místo, naskytne se nám příležitost, která se dlouho nemusí opakovat. Přijdete například náhodou do růžové zahrady, která vám právě v tom krátkém okamžiku nabídne krásu svých květů a naplní chřipí sladkou vůní pronikající hluboko do mysli. Přijdete-li v dobrém kolektivu a dobře naladěni, může vykvést i vaše vnitřní růže. My jsme s Cibulským seminářem měli to štěstí a na správném místě ve správný čas i náladě jsme byli.

Seminář funguje na Fakultě humanitních studií již šestým rokem. Pod vedením [prof. Martina Putny](#) prochází malý kolektiv bytového semináře velká díla evropské kulturní tradice a pokouší se s nimi navázat dialog. Minimálně v poslední době se jednalo o dialog zvláště úspěšný, neboť jeho výsledkem byl nový knižní překlad [Rabelaisova Gargantuy](#), který vyšel v loňském roce a stále zdobí výkladní skříně prodejny nakladatelství Academia.

Tento semestr však prof. Putna využívá tvůrčího volna (tzv. sabatiku) a pracuje v Římě na dílech vlastních. Z toho logicky vyplynulo, že tento semestr nebudeme moct v knižním dialogu pokračovat. Tedy dokud jsme nezačali myslet trochu za hranice běžné výuky.

Díky podpoře, které se našim studujícím dostalo ze strany fakulty, jsme byli schopni přesunout seminář do „věčného města“ a zhustit jej do osmi intenzivně nabitých dní. Výjimečně jsme opustili formát dialogu s knihou a pokusili se o dialog s městem v kontextu evropských kulturních dějin.

Foto: Ondřej Trojan

Jak tento dialog dopadl? Jak vlastně hovořit s městem, které je vyhlášené nejen svými krásami, ale i množstvím turistů, kteří jakýkoli rozhovor nejen s městem komplikují? To vám těžko sdělím.

Snad jen povím, že jsme procházeli časem. Odkrývali jsme jednotlivé závoje, které město halí. Šlapali jsme po antických kamenech Via Appia, obětovali dávným božstvům v mithreu. Viděli jsme Petra kráčet zpět do Říma a sedět jej spoutaného v řetězech. Navštívili jsme bohoslužby prvních křesťanů sloužené potají v domech patriciů. Viděli jsme růst moci papežů i jejich pád. Obdivovali Michelangelovy fresky i Berniniho těla ztuhlá v kameni. Bránili jsme s Garibaldim Římskou republiku a snášeli úder těžkých bot mužů v černých košilích. Zpívali jsme pak hlasitě odbojové písně a s Pasolinim hleděli na Řím, který dnes již neexistuje. Jako by nám byla za průvodkyni sama bohyně Roma.

Mohu vám dál popisovat místa, která jsme navštívili. Mohu líčit, co jsme dělali a viděli. Mohu napsat cestopis, ale o hovoru s městem nebudete vědět o nic víc než předtím. Kdo se opováží odhalit i poslední závoj, který bohyni halí?

Trochu napovědět vám můžou fotografie. Ne však dnes běžné, mobilové rychlovky. Ale ty opravdové. Ty, u nichž autor za hledáčkem přemýšlel, hledal a číhal na emoci nebo zvláštní okamžik. Součástí Cibulského semináře je totiž fakultní fotograf – Ondřej Trojan, který se krom reportážní práce pro FHS věnuje i umělecké fotografii. A tak se našemu putování dostalo luxusu, který se nepovede často – máme několik snímků, které vám snad trochu dokáží přiblížit slova a věty, kterými nám Řím odpovídal na naše otázky. Dokáží fotky, stopy zmrazené v čase a prostoru, zachytit slova a věty? Podívejte se na ně a posuďte sami.

Pokud se vám zdá, že mlčí, musíte se zaposlouchat víc. Jsou-li stále němé, nezbyvá než se do Říma vydat. Pak poznáte, že to, co se zdá na první pohled němé, bez hlasu, může i tak dobře artikulovat a vyslovovat. Ať už je to fotografie nebo město samotné.

Tak se tedy zdá, že jsme skutečně byli ve správný čas, dobře naladěni, ve skvělé společnosti na úžasném místě. Jako v oné pomyslné růžové zahradě na začátku tohoto krátkého textu, i my jsme tak měli možnost vidět rozkvést růži a ta v nás zanechala stopy poznání, které si s sebou každý dlouho ponese (nebo snad věčně?).

Ruina je sama
Pier Paolo Pasolini

(překlad M. C. Putna)

Já jsem ta síla minulosti, jen v tradici je láska moje
Vzešel jsem z ruin, z kostelíků, z oltářních pláten,
ze ztracených vesnic v Apeninách anebo pod Alpami, tam kde žili moji bratři
Jak blázen pobíhám po Via Tuscolana, jako pes bez pána po Via Appia
Anebo pozoruji soumraky a rána nad Římem, periferií a nad světem,
jako to první, co nastane po dějinách.

David Plass